

Men weet, dat de uitgaven van het Gereformeerd Schoolverband verschijnen bij de „Drukkerij De Standaard“.

Gr.

G. MEIMA.

PERSCHOUW.

„Zalven“.

Onder „Oog en Oor“ schrijft het „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur“:

Dezer dagen stond er in een Kamerverslag in de „N. B. Courant“ te lezen, dat er ook in de Tweede Kamer nog eenige predikanten zaten die, zoodra ze iets wilden beweren, overgingen tot zalven. De verslaggever voegde er de vraag aan toe of de heeren dit zouden willen nalaten, omdat er geen enkele reden was waarom men „gezalfd“ zou gaan spreken, zoodra men als predikant het woord voerde.

Het is een gelukkig teken des tijds dat men tegenwoordig een diepen afkeer heeft van alles wat onecht is in de prediking. Onlangs hoorde ik van een predikant, die het had over „de gevederde wekker des dagers“, terwijl de man een doodgewoon haan bedoelde. Zulke dommees moesten drie weken onder de preekstoel worden gezet met verlies van tractement. Maar ook het zalven behoort nog allernietst tot het verleden. In vroeger tijd behoorde dit min of meer tot de Evangelie-verkondiging, zoodat men er zich bij anderen minder aan mag ergeren. Doch 't komt tegenwoordig zelfs nog voor bij jonge menschen, die aan de Academie toch geheel anders zijn opgevoed.

Aan „gemaaktheid“ behoeft niet altijd te worden gedacht. Het kan ook liggen aan allerlei factoren, die ook niet-dommees beïnvloeden. Maar o wees, als 't gebeurt om de gemeente! Althans voor wat men uit haar op het oog heeft.

Somber vooruitzicht.

„De Wekker“ schrijft (docent Lengkeek):

Het oude krachtvergodende Rome wierp, onder de kreet: „De 60-jarigen over de brug!“ zijn oude menschen in den Tiber en liet ze daar verdrinken. Echt heidensch! Wij gaan dien tijd weer tegemoet, maar dan over de gansche wereld! Dat ligt zoo in de lijn van lozmaking van alle banden!

Anderen zien andere mogelijkheden. Bv. de euthanasie ook der jongeren. In die dagen zullen de menschen den dood zoeken. En dan nog dit: en zullen hem niet vinden.

Van de uitverkiezing.

In het „Algemeen Weekblad“ schrijft W. A. Hoek:

Ik herinner mij die pracht van een ouden Gelderscher boer — James had hem als type van „healthy minded“ religieusheid kunnen gebruiken — die mij midden in een ernstig gesprek toebeet: „ik gevee er niks van, dat Jezus mijn borg is“. Hij sloeg met zijn half verlamde vuist op tafel, dat de koffiekopjes rinkelden. Toen ik in de avondstille van den herfstigen dag langs droomende akkers huiswaarts keerde, was in mijn ziel de weemoed om de ziel van een ander, iets van het angstig mysterie der uitverkiezing zweefde om mij heen. Waarom ik wel, waarom deze uitnemende niet?

Het is goed, dat men af en toe onwillekeurig doet, wat de geref. dogmatiek zelf ons vraagt: de „uitverkiezing“ niet beperken tot de kwestie van hemel en hel, doch haar op het gansche bestaan betrekken. En waarom onderstelt men bij gereformeerden een andere zielshouding, dan bij prof. Kohnstamm, als deze een week later in hetzelfde blad op deze uitlating terugkomt? In dezer voege (het gaat over het sterven van prof. Lorentz):

Waarom ik wel, waarom deze uitnemende niet?

Deze beschamende vraag stelde Ds Hoek in het vorig nummer van dit blad met het oog op het feit dat wij zoo vaak bemerken dat de volle blijdschap en rijkdom van getuigend Christelijk geloof nog niet geschonken is aan hen, die wij kennen als verre onze meerderen in wijsheid en karakter. Er zijn maar heel weinig menschen, in wier nabijheid men zoo sterk tot die vraag werd geroepen, als in die van den grooten Nederlander, die thans is heengegaan.

Als gereformeerden in ootmoed ook zoo vragen, waarom heet het dan dadelijk horribel in verkeerden zin?

Een gravamen tegen Johannes den Dooper.

Het „Algemeen Weekblad“ schrijft (weer W. A. Hoek):

Eens moet een radio-preekheid „bekeert u, bekeert u“ den aether hebben ingebulderd.

Mijn waarachtig respect voor elken waarachtigen bekeeringsprediker.

Scherper beleden: een prediking zonder bekeeringsroep is smakeloos zout; geen kruidery, zelfs niet van het pikantste ethisch patent, die het zouten zal. Maar er zijn dingen die men in waarachtigheid alleen van aangezicht tot aangezicht zeggen kan. De bekeeringsroep in Blauw hinein slaat om in zijn tegendeel, en wordt, om met Kierkegaard te spreken, vermakkelijk van ernst.

Gehuil over Hardenbroek.

De „N. R. C.“ heeft nota genomen van wat in dit blad en elders is gepubliceerd inzake de samenwerking van de Ned. Chr. Stud. Ver. en de Vrijzinnige Studenten (alsook van de conferentie op Hardenbroek, waar ook ds Buskes gesproken heeft). Het blad heeft natuurlijk enkele malen zijn vingers aan den neus gebracht en ze toen uitgespreid in de richting van wie tegen die samenwerking

schreven. We zullen ons daar niet aan storen en evenmin het blad vragen, voortaan ons niet meer te laten zeggen, dan wij hebben beweerd. Want dan komt er van zijn leut zoo weinig terecht.

Maar wel willen we hierop wijzen, dat het vrijzinnige orgaan schrijft:

Doch dat deze evolutie te keeren zou zijn door het onderwerpsche volstrekte isolement, gelooven wij niet. Het is de tijdgeest, die werkt, ook zonder dat prof. de Graaf, dr. van Holk of ds van Duyl daarin behoeven te worden betrokken. Met de jerenieerende Kerkhede-redacteurs kunnen wij toegeven, dat een vermenging, zoals het oogenblik die ons voor ogen stelt, voor op zuiverheid klaarheid en beginselvastheid gestelde naturen, inderdaad iets minder aantrekkelijk heeft, maar door zulk een min of meer troebel overgangstadium schijnen wij heen te moeten om de nieuwe principieele groepeerings te veroveren. De drang van de jongeren, om zich op de onderlinge overeenkomsten en verschillen te bezinnen is heldhafter en ook verstandiger dan het gemak achter de horretjes van een oherroepelijk en onvruchtbaar verleden.

Datzelfde, wat hier een gejuich verwekt, hebben wij gevreesd. Inderdaad: het is niet te keeren.... bij de groep, die eenmaal gereformeerd en iets anders wil samenvoegen.

Overigens fantaseert de „N. R. C.“ over wat ik zou beweerd hebben.

En wat die horretjes betreft: de doorsnee-gereformeerde kent den liberalen broeder beter dan deze hem. Wie b.v. prof. Eerdmans hoort oeren over het O. T. vernéemt vaak een argumentatie, die hij reeds lang heeft leeren beantwoorden, doch die niettemin wordt doorgegeven zonder te rekenen met de van andere zijde ingebrachte bezwaren.

Lentevrucht en herfstbloei.

Ds H. A. Wiersinga vertelt in het „Kerkblad der Geref. Kerken van N. O. Indië“ iets van zijn verstrooidenreis van den laatste tijd. Hij is op het eiland Nias geweest, bekend om zijn geestelijke opwekking van enkele jaren geleden, en zegt o.m.:

Op Zondagmorgen bezocht ik in Goenoeng Sitoli den Niassischen kerkdienst. De Ephorus, Zending Mommeyer, die hier al jaren werkt en van wien ik veel hoorde over de geschiedenis der Zending, over den bekenden Zending Fries, enz., leidde den dienst.

Het was wel vreemd ook hier het gezang te hooren begeleidt door trompetten, bazuinengeklank. En er was nog iets vreemds. De Niasser komt in z'n beste plumje ter kerk. De mannen staken in pyama, er waren er in elk geval niet vele, die geen pyama broek aan hadden. Men went in Indië aan de meest dwaze kleedingstukken, zelfs aan de ijsmutsen van sommige inlanders, maar ik moest er toch even om lachen hoe wonderlijk het eigenlijk is een diaken der Christelijke kerk in een pyamabroek te zien collecteren.

Het is altijd weer een versterkende kracht, een godsdiensttoefening in een inlandische kerk bij te wonen, vooral als er honderden aanwezig zijn. Maar als men dan denkt aan dat handjevol Europeanen, dat in deze landen nog kerkt en zich nog met God en godsdienst inlaat, dan vraagt men zich toch wel af: neemt God het dan van ons af? zien wij dan Zijn Koninkrijk zich verplaatsen? worden dan weer de kinderen des Koninkrijks uitgeworpen en roept God opnieuw die verre zijn van Noord en Zuid en Oost en West?

Het is mij in deze landen zoo vaak een heerlijkheid en een wanhoop: enerzijds breidt hier Gods Rijk zich uit en anderzijds brokkelt het af. Onze Zendingen mogen helpen aan den opbouw, de taak van ons, predikanten der Europeesche kerken is zooveel mogelijk de afbrokkeling tegen te gaan; de eersten werken aan het lente-leven, waarin veel gesnoeid moet worden, maar waarin zooveel frisch en groenenda is, wij werken aan herfstboomen, waarvan zooveel verdroede takken afvallen, en we staan er vaak moedeloos en machteloos bij. En toch ligt er ook in het werken aan de peripherie van het Christendom, waar de duivel z'n best doet tak na tak af te kappen, zooveel heerlijkheid. Hier komt men vaak van aangezicht tot aangezicht te staan met de machten dezer wereld. Hier kan men strijden op leven en dood. En als in de verstrooiing God zegent, ziet men als voor oogen Zijn almacht, die sterker is dan alle machten der wereld.

Liturgisch élan op Nias.

In hetzelfde artikel zegt ds Wiersinga nog:

Als men aan een Batakischen dienst met z'n Duitsch-Luthersche liturgie eenigszins gewend is, is een Niassische dienst niet geheel vreemd. Men weet wanneer het „Halleluja“ gezongen wordt, wanneer het „Onze Vader“ en de „Geloofsbelijdenis“ worden gereciteerd. Wij spreken er wel eens over onze liturgie wat te verrijken door de gemeente wat meer zelf deel te laten nemen, en dan hoort men nog al eens: onze gemeenten kunnen toch in het gezamenlijk opzeggen van de 12 Artikelen en het Onze Vader geen maat houden; als men hoort hoe slecht het zingen vaak al gaat, hoeft men niet te vragen hoe dan het reciteeren gaan zal. Ik kan maar nooit begrijpen, dat wij niet zouden kunnen wat onze inlandische Christenen wel kunnen. Als er maar een waarachtig willen is om God te dienen en niet een maar meedreunen van psalmen, belijdenis, enz. Men moest maar eens ervaren van welk een verhevenheid en bekoring het is deze honderden inlandische Christenen te zien opstaan en met opgeheven hoofde hun geloof te hooren belijden. Wat is onze liturgie daar kund bij en wat bij ons veel meer kans een dominee-dienst zonder leeken-dienst te worden in belijden en gebed!

Ook al verstaat men de taal niet, wij Europeanen en ook onze verstrooiden op een Zendingsterrein moesten toch veel meer deze inlandische godsdiensttoefeningen eens gaan bijwonen, al was het alleen maar om voor zich zelf te voelen en ook aan onze inlandische Chris-

tenen te laten gevoelen onze gemeenschap in den éenen Christus en een bewijs te geven van het internationale van het Christendom. Vaker dan men denkt zal men ervaren den geestelijken broederhand. Toen wij daar in die Niassische kerk samen Psalm 42 zongen:

„Hijgend hert, der jacht ontkomen
schreeuw niet sterker naar 't genot
van de frische waterstroomen
dan mijn ziel verlangt naar God,

toen was het toch eigenlijk onze ziel verlangend naar God, toen was er één groot gemeenschappelijk heimwee-verlangen, toen was ik een met de Christenheid hier, al zongen we het ieder in onze eigene taal, al zat ik daar kourig in een wit pakje en zij in hun pyamabroeken.

Over Graaf Herman Keyserling.

Prof. Obbink schrijft in het „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur“:

Graaf Hermann Keyserling heeft weer een boek geschreven. Weer een reisboek. Ook Nederland en de Nederlanders komen er in ter sprake. En het is geen fraai beeld dat hij van ons volk geeft. We hebben alle reden om „boos“ te zijn. We zijn grof, ruw, leelijk, materialistisch, onoprecht, inhagig enz. Natuurlijk is daar iets van aan. Evengoed als er iets van aan zou zijn als men 't zei van Duitschers of zelfs van Amerikanen.

Even later:

Het lijkt vermetel om bij zulk een „breed“ man als Keyserling van geborneerdheid te spreken. Toch ontvangt de lezer telkens dien indruk. Keyserling heeft een bril op waarvan 't een glas heet „Deutschum“, het andere „Adelstolz“. Door dien bril bekijkt hij de wereld en de menschen, en daarom haalt hij zijn aristocratischen neus op over 't democratisch Nederland. Daarom ook staat de Indische, in hooge zelfvoldaanheid en wereldverachting zich terugtrekkende yogin in zijn schatting torenhoog boven den christelijken predikant of pastoor, en is het democratisch christendom een jammerlijk en armzalige godsdienst vergeleken met het hooghartige neo-brahmanisme. Die teruggetrokken hooge voornaamheid der zwijgende Indische monniken trekt hem aan. Luther is voor hem een meelijwekkende stumper, dien men met den diepzinnigen, wereld-ontwikkenden Boedha zelfs niet in één adem noemen kan. De zonden en verkeerdheden in de Christelijke wereld neemt hij onder een sterk vergrootende loep, die der Hindoes en Chinezen ziet hij over het hoofd of vergoelijkte ze. Het is of geborneerdheid of pikant spel, waarschijnlijk allebei, als hij menschen en dingen, als hij dus de werkelijkheid zoo scheef getrokken ziet en beschrijft, dat hij de Chineesche prostituées in bescherming neemt en het Christendom de grootste ramp noemt die China trof.

Neen, men moet Keyserling niet au sérieux nemen. Dan doet men hem onrecht.

Nazareth afgezonderd?

Prof. dr. M. v. Rhijn schrijft in het „Algemeen Weekblad“:

In een van onze Gezangen staat een wonderlijk vers:

„Hij, die de zee haar palen zet.
Als God der eere dondert,
Woont in 't verachte Nazareth,
Miskend en afgezonderd!“

Uit deze bedenkelijke regels van Gezang 46 zou men kunnen afleiden, dat Jezus te Nazareth volstrekt buiten het leven van zijn dagen heeft verkeerdt en van het groote verkeer in de wereld niets zou hebben bemerkt. Deze veronderstelling wordt door het nieuwere onderzoek niet geheel bevestigd. Dit onderzoek heeft namelijk uitgewezen, dat vlak tegenover Nazareth de weg van Jeruzalem uitkwam, die telken jare bezaaid was met pelgrims, en verder dat de weg van Egypte naar het Noord-Oosten (Damascus) langs Nazareth liep. Vanaf de hoogten der stad kon men ook den grooten weg van Aere naar Decapolis zien. Langs al deze wegen trokken handelslui, Romeinsche soldaten, pelgrims, vertegenwoordigers van allerlei volkeren, Nubiërs, Egyptenaren, Romeinen, Galiliërs, e.a. Lange deze wegen ook denken wij ons figuren uit de Evangelien, den koopman in parelen, den heer des huizes, den vriend op reis, den verloren zoon e.a. Wijst dit alles op zekere aanraking met de groote wereld, ook de aanblik van de omgeving in Nazareth riep een wijder gezichtsveld voor den geest op. Vóór den toeschouwer lag Esdrelon, waar Barak en Gideon de overwinning behaalden en Saul en Jona overwonnen werden, ginder Jizreël, waar de wijngaard van Naboth lag en Jehu ijverde, elders Sunien, bekend uit de geschiedenis van Elisa, verder op de Karmel, de plaats van het offer van Elia. Aan de Oostzijde zag men de Jordaanvlakte, en in het Westen de groote zee. Wij mogen de punten van aanraking van Jezus in zijn jeugdijaren met de groote wereld niet overdrijven, maar wij mogen deze stellig ook niet onderschatten.

Vereenvoudiging in de generale synode.

Niet om een debat erover te openen of een moment erin te zijn, vind ik hier plaats wat prof. Grosheide zegt in „Noord-Holl. Kbl.“ over de werkwijze etc. van de generale synode:

Vooreerst vereenvoudiging in de afvaardiging en wel in dien zin, dat uit iedere kerkelijke provincie slechts één predikant en één oonderling worden afvaardigd. Verder niet meer dan vier hoogleeraren als prae-adviseerende leden, waarvan steeds de halve hoogleeraren in het kerkrecht aanwezig zijn. Wat dat laatste betreft, als de Hervormde Synode jaarlijks zich tevreden stelt met het uinnoodigen van twee hoogleeraren, is niet in te zien, waarom onze Generale Synode het niet met vier zou kunnen doen. De hoogleeraren in het kerkrecht zouden we altijd op de Generale Synode willen zien, die andere bij toerbeurt. Bezwaar behoeft daartegen niet te zijn. Zijn er zaken, waarbij de voorlichting van bepaalde hoogleeraren gewenscht is, b.v. die in de dogmatiek of

die in d
die aan
gen en
benoem

Het v
verwach
missie-v
zal er

In de
tuchtrak
die well
zou ope
neer lom
sis en e
is dat t
door he
Generale

Naar
Synode
kerken

De behu
wel niet
op de S
werk wa
in zoove
reinen
hoorlijk
dingszak
val kan
rapport
niet ople
zoo vlot
heden.

Ziehie
tijd u
zullen n
De za
die allen
zingen r
de zaken
Het n
verhoogd
ook het

Er is w
vraagt.

A

Dr. H. I
artikelen
veelszins
bedenking

Deze
Let w
staat.
Gen. 2

Maar
uitspraak

Op dez
K. een o
menten e

En is
de Heil
3 in de
lijk saan
boevlucht

Wat
afstand
oogpunt

De vt
gemakke
cultuur
vraag: B
gehal a

Zegget
shang in
Maar
paradijs

En w
te make
door be

Als ik
lees ik
Schuit van
in „De A

Prof.
opgerep
premier
geest van
bewering
ons Gore
op het

Abmedt

Prof.
Gereform
ken zoo
lige Schu
perk is
Evangel
Marcus
heeft de
Genesis

Visscher,
professor

„Met
het Schu
gemaakt
om zich
wing me
tuurlijk
socht, n
klare w
lei uitleg

Prof. Vi

in den éénen internationale enkt zal men n wij daar in gen: men tot

erlangt naar ppelijk heim- Christenheid te taal, al zat hun pyama-

n Keyserling. neen Week-

een boek ge- rland en de n het is geen hebben alle, leelijk, ma- rijk is daar aan zou zijn Amerikanen.

ed" man als en. Toch ont- erling heeft Dentschum", bekijkt hij de hij zijn aris- ch Nederland, zelfvolhaan- kende yogin istelijken pre- christendom ist vergeleken

Die terug- ende Indische hem een mee- diepxinnigen, in één adien in de Chris- vergrootende t hij over het rneerdheid of menschen en scheef getrok- de prostituties an de grootste

afgezonderd? Algemeen

ouderlijk vers:

ezang 46 zou ureth volstrekt i. verkeerd en iets zou heb- ord door het gd. Dit onder- lak tegenover m, die telken er dat de wer- macus) lange stad kon men beapofis zien. blui, Romein- gers van aller omeinen. Gai- nken wij ons an in parelen, den verloren raking met de i omgeving in voor den geest u, waar Barak

nerale synode. enen of een its wat prof. iver de werk-

vaardiging en dijkje provincie worden afge- ogleeraren als eds de beide t zijn. Wat dat node jaarlijks gen van twee m onze Gene- men doen. De e we altijd op ndere bij toer- te zijn. Zijn er gepaalde woog- dogmatiek of

die in de exegese, dan zijn dat toch doorgaans zaken, die aan deputaten ter voorbereiding worden opgedragen en onder de deputaten kunnen de hoogleraren benoemd worden, welke de Synode gewenscht acht. Het voordeel, dat we van deze vereenvoudiging verwachten is: minder sprekers, vooral in de commissie vergaderingen, kleinere rapporten, want ieder zal er veel meer moeten maken, minder onkosten. In de tweede plaats zouden we willen, dat van tuchtzaken, behalve die welke de leer betreffen, en die welke ambtsdragers aangaan, geen verder beroep zou openstaan dan op de Particuliere Synode. Wanneer iemand zich van den kerkeraad eerst op de Classis en dan op de Particuliere Synode beroepen kan, is dat toch voldoende. Tuchtzaken komen bovendien door het plaatselijk karakter, dat ze dragen, op een Generale Synode niet altijd tot hun recht.

Naar denzelfden regel zouden we op de Generale Synode geen grenskwestie willen brengen, die twee kerken kunnen één en dezelfde classis raken.

Dan kan vereenvoudiging aangebracht worden in de behandeling der Generale Zedingszaken. Het is wel niet gezegd, dat er altijd zooveel zedingszaken op de Synode zullen komen als thans. Wanneer het werk wat meer tot consolidatie komt, wat we slechts in zooverre hopen, dat dit zijn zal, nadat alle terreinen behoorlijk bezet zijn en in allen arbeid behoorlijk wordt voorzien, zal het aantal Generale Zedingszaken vermoedelijk wel verminderen. In elk geval kan nu reeds een groot deel van het Zedingsrapport tegelijk worden behandeld. Bezwaar kan dit niet opleveren. Er is bijna niets, dat op de Synode zo vlot van stapel loopt als de Zedings-aangelegenheden.

Ziehier enkele vereenvoudigingen, die besparing van tijd en kosten zullen geven en de Acta minder dik zullen maken.

De zaken, die dan overblijven zijn niet alleen zulke die allen kerken aangaan of die door mindere vergaderingen niet konden worden afgedaan maar het zijn de zaken, waarin ook alle kerken belangstellen.

Het moet de betekenis van de Generale Synode verhoog, indien van de daar behandelde dingen, ook het laatste kan gezegd worden.

Er is wel een en ander hierin, dat de aandacht vraagt.

Dr. H. Kaajan over prof. Visscher's Paradijsprobleem.

Dr. H. Kaajan, die aan prof. Visscher's boek veel artikelen wijdt, waarin de toon der waardeering beelzins valt te beluisteren, heeft toch ook zijn bedenkingen:

Deze laatste zin is merkwaardig.

Let wel: „Het eenige, dat ons ten dienste staat, is hetgeen God de Heilige Geest in Gen. 2 en 3 ons heeft doen beschrijven.“

Maar is professor Visscher zelf aan deze krasse ontspraak getrouw gebleven?

Op deze in „Utr. Kb.“ gestelde vraag, geeft dr. K. een ontkennend antwoord, hij geeft veel argumenten en besluit:

En is het niet beter eerst alle gegevens, welke de Heilige Geest Zelf ons aangaande Genesis 2 en 3 in de Heilige Schrift biedt, zoo zorgvuldig mogelijk saam te lezen en te gebruiken, dan terstond de toevlucht te nemen tot het cultuur-milieu van Mozes? Wat doet het er toe, of „in Mozes' milieu de afstand tusschen menschen en dieren uit geestelijk oopsnit niet zoo groot is als bij ons“ (bl. 89).

De vraag is niet of Mozes het paradijs-verhaal gemakkelijker aanvaardde kon dan wij westersche cultuurmensen van de twintigste eeuw. Dit is de vraag: Heeft de val des menschen precies zoo plaats gehad als ons in Genesis 2 en 3 wordt verhaald?

Zeggen we hierop volmondig „ja“, dan heeft de slang in het paradijs gesproken.

Maar wat heeft dit spreken van de slang in het paradijs met de „slangenbezweerders in Voor-Indië“ te maken? (Zie bl. 93 van prof. Visscher's boek.)

En wat heeft dit spreken van de paradijs-slang te maken met het feit, dat „Canadeesche Indianen door beren worden verstaan“ (bl. 91)?

Als ik zoo eens aan alle deze dingen denk, dan lees ik nog eens over wat docent J. J. v. d. Schuit van Apeldoorn zoo nog eens komt te zeggen in „De Wekker“:

Prof. Hugo Visscher heeft de heeren van Assen opgeroepen om nu eens duidelijk te zeggen „wat precies het Assensch standpunt is“ en ik zeg in den geest van dezen professor „aan vage verachtmakende beweringen over den maatstaf der bevinding heeft ons Gereformeerde volk niets maar wel aan klaarheid op het stuk der Schrift.“

Almede later in hetzelfde opklarende orgaan:

Prof. Dr. H. Visscher, die tegenover heel de neo-Gereformeerde beweging in de Gereformeerde kerken zoo dikwerf voor het gezag en de eer der Heilige Schrift en der Gereformeerde Confessie in 't strijdperk is getreden, geluige zijn brochure „heilig Evangelie of pseudo Schrift“ (de Heraut met Marcus XVI: 9-20 voor de vierschaar der belijdenis), heeft ook in deze brochure eenige passages aan Genesis I gewijd, daar ook bij Gen. I, volgens prof. Visscher, het gezag der Heilige Schrift in geding is. De professor schrijft in genoemde brochure, bladz. 8:

„Met een groot gebaar worden dan de dagen uit het Scheppingsverhaal zoo maar tot wereldperiodes gemaakt. Niet uit eerbied voor Gods Woord, maar om zich aan te passen aan de moderne wereldbeschouwing met het door haar ontworpen wereldbeeld. Natuurlijk zulk een aanpassing mag en moet zelfs geacht, maar niet ten koste van de duidelijke en klare woorden der Schrift, die voor geen tweemaal uitlegging vatbaar zijn.“ En op bladz. 31 wijst Prof. Visscher op het symptoom der elasticiteit, die

in den kring der Gereformeerden een gevaar is geworden.

„Al maar zich aanpassend aan den tijdgeest, wordt een exegese gedreven, die de Schrift wringt naar de gangbare voorstellingen op het gebied der natuurwetenschap. Zoo worden de Scheppingsdagen uit Genesis tot periodes gemaakt, wordt de Schepping des menschen aangepast aan theorieën, die als wetenschappelijke hypothesen misschien van belang zijn, maar als elementen eener wereldverklaring zich niet de Christelijke religie niet laten vereenigen.“

Ik heb aan 'tgeen prof. Visscher hier zegt, geen woord toe te voegen.

Indedaad. Het is ook maar het veiligste, er niet nader op in te gaan. „De Wekker“ lezers mochten eens wakker worden, ondanks het waken en zich wakker bezighouden met de vraag, of men prof. Visscher nu moet zien als aller exegese gram, die zich aanpast aan tijdgeest, hypothesen etc.

Hier in Nederland bidden we voor elke boterham. Wie 't niet doet, hoort een catechisatieversie van os en ezel tegen zich reciteeren; import uit Duitschland.

Het schijnt evenwel niet noodig, eerst een gebod te doen voor elk te nuttigen argument. Hoe wel zulks een geestelijke boterham is. Ze meesmuilen al, als om argumentatie geroepen wordt. Ze vinden het taai, rechthaberig en heel veel meer.

Maar 3 maal reeds gaan van vader en moeder en kind en broertje in den kinderstoel oogen dicht en handjes toe voor.... 'n boterham. Den broeder, die zucht om argumenten in Gods hof, zullen ze misschien (als ze intellectueel zijn) bewustzijnsvervalsing verwijten. De man is ook zoo taai, met zijn geargumenteer... Maar de boterham is wel een gebod waard. Even stil zijn, ook over deze verhouding.

K. S.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetaal te:

Makkum: J. H. Kroeze te Reitsum en W. Tien te Warnis. Meerkerk: S. Kamper te Oldebroek en L. van Loon te Scherpenzeel (G.).

Beroepen te:

Anna-Jacobspolder, Baarland en Genemuiden: P. M. Veldhuizen, cand. te Rhoo. Hilversum (De prof. plaats): S. Neerken te Utrum. Koop-Zaandijk: A. G. Wolf te 't Graveland. Makkum: J. H. Kroeze te Reitsum. Meerkerk: S. Kamper te Oldebroek. Pijnacker-Nootdorp: J. Koolstra, cand. te Amsterdam.

Aangenomen naar:

Halftien: J. W. v. Tol te Schiedamschen. Stedum: L. ten Kate te Lioessens.

Bedankt voor:

Patten (G.): C. Stam te Alveer (Dr.). Rotterdam-Delfshaven: C. J. Sikkel te Oosthem (Fr.). Schiedamschen: J. Smek te Vrijhoeven-Capelle.

Afscheid van:

Beilen: Th. Kuipers. Tekst Jes. 40: 21.

De G. D. Scheepman.

Tegen 1 Mei a.s. heeft de G. D. Scheepman, die sinds 1 December j.l. emeritus-predikant der Geref. Kerk van Stedum is, zich metterweten te Sauwerd te vestigen.

Emeritaat.

De F. A. van der Heijden, predikant der Geref. Kerk te Wassenaar, werd op zijn verzoek om gezondheidsredenen door de classis Leiden met ingang van 1 Maart a.s. eervol emeritaat verleend.

Candidaten tot den H. dienst.

De heer G. Langshuid, Theol. cand. aan de Theol. school te Kampen, wonende te Lithuizerveen (Gr.), is na preparator examen door de Classis Warhum met algemeene stemmen beroepbaar verklaard bij de Geref. Kerken. De heer Langshuid stelt zich aanstonds beroepbaar.

De heer H. Hoekstra, Theol. cand. te Zwarteveen en beroepen predikant der Geref. Kerk te Hoogvliet, heeft voor de Classis Schiedam peremptoir examen afgelegd en is toegelaten tot den dienst des Woords en der Sacramenten in de Geref. Kerken.

Oefenaar.

Ter vergadering van de Classis Tholen der Geref. Kerken werd de heer K. de Vries, van Zaandam, toegelaten tot het spreken van een stichtelijk woord over Rom. 8: 1. Na ampel bespreking en na enkele vragen ook van kerkrechtelijke aard, werd de Kerk van Poortvliet toestemming verleend, den heer de Vries als oefenaar te benoemen.

Zending.

De A. Merckelijn, miss. predikant te Magelang (Java), uitgezonden door de Geref. Kerken van Zeeland, heeft dit jaar met verlof in Nederland te komen. Hij wordt einde Juni hier verwacht en gehoopt wordt, dat hij op den 1 September te houden. Wachterschen Zedingsdag het woord zal voeren.

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND“.

Beroepen te:

Amsterdam-West: W. E. v. Doorn te Amsterdam-Zuid.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Sneek: K. van Smalen te Kampen.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Anloo (Dr.): F. H. Koster, Em. pred. te Ginneken. Doeveren: P. S. Potts, Em. O.I. pred. te Rillharen. Leiden: D. Kuidman te Borne. Nieme-Verneer: A. W. M. Ode te Hoogvliet. Paesens (Fr.): J. J. v. d. Berg te Eethen en Drongelen. Purnmeend: G. Severijster te Hoorn (Perscheiding). Stedum: J. P. Boskoop te Huismannde. Urk (hoez): A. Blak Kramer te Exmoerna.

Aangenomen naar:

Rotterdam: J. Vink te Drimmelen. Goudersk: C. J. Leemans, em-pred. te Zeist.

Pepersga-Bledijkje: D. Colenbrander te Marssum. Patten (G.) (2e pred. pl.): B. N. B. Bouthoorn te Zeist. Reeuwijk: H. van Elst te Huzendoorn.

Bedankt voor:

Goedriaan en Ottoland: G. Lans te Suawoude. 's-Graveland-Capelle: R. Steenboek te Wapenveld. Hilligersberg: G. Grootjans Thon te Heelsum en Doorwerth. Maastland: J. H. Mulder te Zoeterwoude. Oene: G. J. Koolhaas te Oud-Beijerland. Opperloos: P. Warners te Nederhorst den Berg. Roermond: P. de Haan te Antwerpen (Belgie). Vlissingen: C. van Hamsbeert te Brummen.

Inrede te:

Apeldoorn: J. J. C. Karres. Tekst 2 Cor. 4: 1. Arnhem: E. van Asch. Tekst 1 Tim. 3: 16. Hatten: C. D. Israël Jr. Tekst Joh. 1: 29a.

Afscheid van:

Alphen aan den Rijn: Dr. Mr. N. G. Veldhoen. Jen. 53: 1. Vlissingen: A. S. Talma. Tekst 2 Thess. 3: 3.

Christelijk Sociaal Comité (C. S. C.) tijdens de Olympische Spelen in 1928.

Het Christelijk Sociaal Comité, dat het vorig jaar onder het Eero-Voorzitterschap van Dr. J. Th. de Visser is opgericht, nadert thans den vooravond van de uitvoering harer belangrijke taak van bestrijding der zedelijke gevaren, waaraan jonge vrouwen en mannen gedurende de weken der Olympische Spelen, als in onze hoofdstad duizenden landgenooten en vreemdelingen korter of langer de bevolking zullen komen vermoederen, zullen blootstaan.

De voorbereiding is nu in een beslissend stadium gekomen en de verschillende plannen beginnen zich af te tekenen. Daarom is de tijd gekomen om opnieuw, in aansluiting met vorige persberichten, een kort overzicht van den ondernomen arbeid te geven.

Onder algemeene leiding van het dagelijks bestuur, bestaande uit Mr. J. W. H. Rutgers van Rozenburg, Mr. De P. H. W. G. van den Heijn en Mr. M. C. T. van Leeuwen, algemeen secretarissen Amsterdam, Stadhouderskade 137, Tel. 26410; A. R. C. Dudok de Wit, penningmeester, Vijgendam 2-6, postboks 1353/3, hebben de verschillende commissies onderdelen van de taak op zich genomen (Evangelisatiecommissie, Dr. A. Klinkenberg, J. A. van, Voorzitter, Commissie voor huisvesting en ontspanning, Dr. C. P. Gunning, Voorzitter, Commissie voor bescherming van vrouwen en meisjes, Mr. A. de Graaf, Voorzitter, G. Veltuyzen, Secretaris).

Een ruime plaats zal hierbij worden ingenomen door de bescherming van jonge vrouwen. Een tijdelijk tehuis zal onderdak verschaffen aan meisjes, die in ongesteldheid zijn geraakt, of wier opnemings door de zeden- en kinderplicht is verzocht. Ook wordt bijzonder aandacht geschonken aan den uit de provincie verwachten stroom van vrouwen, die tijdens de spelen in huffetten, koffiehuisen enz. zoowel in het stadium als in de stad zelf, een dagje zullen pogen te verdienen, maar voor welker huisvesting niet wordt gezorgd. Wat de huisvesting van jongelieden in het algemeen betreft, ligt het beginsel voor, deze uitsluitend groepsgewijze te verlossen. Daartoe zal worden gepoogd de leden der buitenlandsche jongeliedenverenigingen, die het voornemen hebben te komen gegeven in ons land tijdens de Spelen te verblijven, in wel georganiseerd verband te doen uitkomen. Op deze wijze kan dozen op de meest staatswerkelijke wijze bescherming worden verleend en tevens gelegenheid worden gegeven van gepaste ontspanning te genieten. Daar de aandacht dezer vreemdelingen zich wel niet uitsluitend tot de Spelen zelf zal bepalen in ook de wensch zal bestaan nader met het landschap en stedschoon en de cultuur in Nederland kennis te maken, ligt het in het voornemen ook elders in de hoofdstad en daarbuiten rond te leiden. De meer algemeene bestrijding der zedelijke gevaren zal ook ter hand genomen worden door een inlichtingen- en waarschuwingdienst.

Van evangelisatie met rufus geschriftverspreiding zal verder in het algemeen bewaard en opbouwende invloed uitgaan. Kerkdiensten, ook in vreemde talen, zullen worden georganiseerd, terwijl in dit opzicht de van de voormalige Nederlandse Tentzending aangekochte Tent, die ruim 1400 toeschouwers zal kunnen bevatten, een belangrijk middelpunt van geestelijk leven zal vormen. Het ligt voor de hand, dat voor de goede uitvoering van een en ander veel geld noodig is. Met aanbeveling van de Financiële Commissie, waarin zitting hebben de heeren Chr. Bode, Amsterdam; Dr. C. W. Th. Baron van Boetzelaer van Dabbeham, de Bilt; A. B. C. Dudok de Wit; D. P. D. Fabius; Mr. L. M. de Jong Schönewburg; Mr. A. MacLaine Pont; H. W. van Marle; Mr. H. L. Quarles van Ufford, allen te Amsterdam en J. F. Westermann te Rotterdam, wordt een krachtig beroep gedaan op de overvaardigheid van allen, die voor den onmisbaren arbeid gevoelen.

Bidragen worden gaarne ingewacht bij den algemeenen penningmeester, postboks 1353/3, Amsterdam.

Ook is groote behoefte aan mannelijke en vrouwelijke personen, die zich te Amsterdam nu en tijdens de Spelen belangeloos beschikbaar willen stellen voor velerlei arbeid, zij worden verzocht zich aan te melden aan het Secretariaat, Stadhouderskade 137 te Amsterdam.

Conferentie voor Inwendige Zending.

Voorloopig kan reeds worden medegedeeld, dat de Conferentie voor Inwendige Zending is vastgesteld op 17-20 Juli en dit jaar te Doornichem zal worden gehouden.

Zoodra wij zekerheid hebben aangaande de sprekers, zullen onderwerpen en sprekers samen worden medegedeeld. Nu kunnen wij reeds zeggen, dat het in de bedoeling ligt te handelen over praktische bijbeluitlegging; het gezinsleven; de kindervetten en de taak, die daarin ligt voor de Inwendige Zending; den drang naar waarheid in onzen tijd, terwijl ook een zeer belangrijk onderwerp voor de Inwendige Zending op het programma staat en dat mededeelingen gedaan zullen worden over de Olympische Spelen in 1928 en over Tractaatverspreiding.

De bedoeling van dit voorloopig bericht is vooral, dat men den datum der Conferentie zal noemen, om daarmee zooveel mogelijk rekening te houden bij het vaststellen van andere conferenties, en dat niet alleen allen, die nauw met de Inw. Zending verhoeden zijn, maar ook anderen, die er belang in stellen, tijdig maatregelen kunnen nemen om de conferentie bij te wonen.

Moge het een belangrijke en gezegende Conferentie worden!

Bijbel en Gezangboeken voor Rusland.

In de maand December werd een oproep van Dr. Schabert, predikant te Riga, voorziet van een onderschrift van Dr. O. Norel en Dr. B. Wiedinga, in verschillende bladen gepubliceerd, waarin bidragen werden gevraagd om het drukken van bijbels, gezangboeken en den catechismus voor de Christenen in Rusland mogelijk te maken.

Met groeten dank aan de gevers kan thans worden bericht, dat voor dit doel in Nederland is ontvangen een bedrag van f.1404.63, een som, die zelfs met eenige landbedelen gaders het minimum bedrag overtreft, dat de Centraal Bond voor Inw. Zending en Chr. Philanthropische Inrichtingen tegenover den Internationalen Bond voor Inwendige Zending op zich nam voor Rusland heen te brengen.